

Toimintasuunnitelma 2019

Sivistystyön Vapaus ja Vastuu (SVV) -yhteistyöohjelma SVV-toimintakausi 2017-2019

Suunnitelma hyväksytty SVV-ohjelman työryhmän kokouksessa 12.11.2018.

Sisältö

1 SVV-ohjelma	1
2 SVV-toimintakausi 2017–2019 – Teemana rakennemuutokset ja muuttuva kansalaisuus	1
3 Toimintasuunnitelma vuodelle 2019.....	2
3.1 Tutkimus-, julkaisu- ja hanketoiminta.....	2
3.2 Tutkijatapaamiset, koulutukset ja tilaisuudet.....	3
3.3 Viestintä.....	4
3.4 Vastuutahot ja ohjelman koordinointi.....	5
3.5 SVV-ohjelman talous.....	5
Liite. Tutkimustoiminta kaudella 2017–2019.....	1

1 SVV-ohjelma

Sivistystyön Vapaus ja Vastuu eli SVV on vuonna 2011 käynnistetty yhteistyöohjelma. Sen tavoitteena on vapaan sivistystyön tutkimuksen vahvistaminen ja kokoaminen sekä alan toimijoiden vuorovaikutuksen vahvistaminen. Ohjelmasta vastaavat Vapaa Sivistystyö ry (VST), Tampereen ja Itä-Suomen yliopistot sekä Åbo Akademi. Ohjelman keskeisiksi toimintamuodoiksi ovat vakiintuneet opinnäyteyhteistyö yliopistojen ja alan toimijoiden välillä, julkaisuhankkeet sekä erilaiset alueelliset ja valtakunnalliset keskustelutilaisuudet, seminaarit, opintopiirit ja yleisöluentosarjat. Alan tutkimustiedon yleistajuistamista on edistetty medioissa ja toteuttamalla yleistajuistamisen koulutuksia tutkijoille. Lisäksi SVV-ohjelman toimijat osallistuvat vapaan sivistystyön erilaisiin kokouksiin, tilaisuuksiin ja seminaareihin puhujina ja asiantuntijoina. Tavoitteena on yhteiskunnallinen vaikuttaminen kansallisella ja eurooppalaisella tasolla sekä vapaan sivistystyön tutkijoiden, päättäjien ja toimijoiden välisen yhteistyön kehittäminen. Samalla SVV-toiminta tekee näkyväksi vapaan sivistystyön organisaatioiden ja toimijoiden tieteellisen tutkimuksen ja koulutuksen tarpeita yliopistoihin päin. Vaikuttamistoiminnassa tavoitteena on, että

- vapaata sivistystyötä koskeva tutkimustieto on helposti saatavilla ja sitä voidaan hyödyntää alan edunvalvonnassa ja kehittämisessä.
- opetushallinto ja vapaan sivistystyön päätöksentekijät saavat säännöllisesti tiedon alan tuoreesta tutkimuksesta.
- vapaan sivistystyön tutkimuksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja näkyvyys lisääntyvät.
- vapaata sivistystyötä koskeva tutkimustietoon perustuva päätöksenteko vahvistuu.

Ohjelma pyrkii vastaamaan yhteiskunnallisiin haasteisiin etsimällä uusia avauksia ja yhteistyömahdollisuuksia yhteistoiminnallisesti ja dialogisesti. Tutkimusyhteistyö edellyttää yksittäisten tutkijoiden, ammattilaisten ja päättäjien aktiivisuutta sekä laajempaa verkostomaista yhteistyötä. SVV-ohjelma muodostaa temaattisen kehyksen, jonka sisään yhteistyökumppanit kokoavat tutkimus- ja kehittämishankkeitaan sekä tutkija- ja asiantuntijakoulutustaan. Kehys antaa puitteet myös uusien tutkimusaloitteiden tekemiselle ja tutkimusyhteistyölle.

2 SVV-toimintakausi 2017–2019 – Teemana rakennemuutokset ja muuttuva kansalaisuus

SVV-toimintakauden 2017–2019 pääteemana on ”rakennemuutokset ja muuttuva kansalaisuus” (Toimintasuunnitelma 2017-2019). Teema kytkeytyy Suomen itsenäisyyden ja sisällissodan 100-vuotistapahtumiin. Viime vuosina myös sivistys- ja koulutuspoliittista keskustelua ovat hallinneet talous- ja pakolaiskriisi sekä niihin liittyvät sopeuttamistoimenpiteet. SVV nostaa erilaiset sosiaaliset, kulttuuriset, ympäristölliset, alueelliset, taloudelliset ja teknologiset rakennemuutokset tarkasteluun ja korostaa niiden yhteyksiä kansalaisuuden, sivistyksen, tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden kysymyksiin. Se tarttuu sivistyksellisiin ja tasa-arvollisiin haasteisiin globaalin ja lokaalin rajapinnoilla.

Ohjelmassa kysytään, millaisiksi suomalainen yhteiskunta ja kansalaisuus ovat muuttuneet ja muuttumassa ilmastonmuutoksen, sotien, globaalin köyhyyden, työn muutoksen ja työttömyyden, väestön ikääntymistä seuraavien rakenteellisten haasteiden sekä voimistuvan ääriajattelun seurauksena. Mitä tuleva yhteiskunta

ja kansalaisuus voisivat olla? Ohjelman puitteissa tuotetaan tutkimustietoa ja puheenvuoroja, jotka edistävät sivistyksellisesti kestäviä ja vastuullisia rakenteita sekä osallisuutta kestävä kehityksen lähtökohdista. Sivistys, välittäminen ja oikeudenmukaisuus ovat välttämättömiä edellytyksiä paremmalle yhteiskunnalle, mutta myös poliittista keskustelua otteessaan pitävälle talouskasvulle sekä innovaatioiden luomiselle. Näiden arvolähtökohtien vakavasti ottaminen edellyttää vapaan sivistystyön tutkijoiden, ammattilaisten ja päättäjien osaamisesta huolehtimista. Näin he voivat olla tukemassa oman alansa ja suomalaisen yhteiskunnan kehitystä sekä osallistavaa ja osallistuvaa kansalaisuutta entistä monipuolisemmin. Eri toimijoiden väliselle vuoropuhelulle on lisääntyvää tarvetta, jotta vapaan sivistystyön tutkimus ja käytännön sivistystyö kohtaavat ja tukevat toisiaan entistä paremmin.

Toimintakauden pääteemaa ”rakennemuutokset ja muuttuva kansalaisuus” lähestytään kolmen alateeman kautta. Ne ovat 1) tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus, 2) vapaan sivistystyön reviiirit, paradigmat ja bunkkerit ja ne ylittävä yhteistyö sekä 3) digitalisaation uhat ja mahdollisuudet kansalaisuudelle. Toiminnassa pyritään esimerkiksi lähentämään vapaata sivistystyötä ja uusia kansalaisryhmiä toisiinsa sekä tällä tavoin tukemaan osallistumista, aktiivista kansalaisuutta ja luottamusta eri väestöryhmien välillä. Toisekseen ohjelman puitteissa pyritään tunnistamaan ja kehittämään yhteistyötapoja, joilla voidaan tukea yhteiskunnallista uudistumista ja ohjelman eri toimintatahoja toimimaan entistä ennakoivammin, vastuullisemmin ja pitkäjänteisemmin. Reaktiivisten ja lyhytjänteisten toimintatapojen sijaan pyrkimyksenä on toimia muun muassa tasa-arvoisen ja osallistavan kansalaisuuden vahvistamiseksi. Kolmanneksi pohditaan, mitä digitalisaatio ja sen epätasa-arvoinen eteneminen kansalaisten keskuudessa ovat tarkoittaneet esimerkiksi sosiaalisen kanssakäynnin, tiedonsaannin, oppimisen, osallistumisen ja kansainvälistymisen kannalta.

3 Toimintasuunnitelma vuodelle 2019

Vuoden 2019 toiminta rakentuu toimintakauden 2017-2019 ja aiempien toimintakausien luomalle perustalle. Toimintasuunnitelmaan lukeutuu tutkimus-, julkaisu- ja hanketoimintaa, tutkijatapaamisia ja koulutuksia sekä viestintää niistä. Suunnitelma sisältää myös tiedot ohjelman hallinnoinnista vuonna 2019: vastuutahot, koordinoinnin sekä ohjelman rahoituksen ja taloudenhoidon.

3.1 Tutkimus-, julkaisu- ja hanketoiminta

Tutkimus. Vuoden 2019 alussa ilmestyy toimintakauden merkittävimmän, Metasivistys-nimeä kantaneen yhteishankkeen tuloksena kirja otsikolla *Vapaan sivistystyön rooli, asema ja merkitys suomalaisessa koulutusjärjestelmässä ja yhteiskunnassa*. Kirjahanke on toteutettu Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustuksella ja hanke on ohjelmakaudella kytkeytynyt muuhun SVV-toimintaan esimerkiksi tutkijatapaamisissa. Kirjan toimittajat ovat Aaro Harju, Anja Heikkinen, Jyri Manninen, Jenni Pätäri ja Sini Teräsahde. Heidän lisäksi kirjoittajia ovat Marion Fields, Tarja Lang, Sikke Leinikki, Päivi Majoinen, Aki Ojakangas Leena Saloheimo ja Suvi Saviniemi. Kirja julkaistaan sekä painettuna että verkossa, joka mahdollistaa sen avoimen saatavuuden ja käytettävyyden. Kirjan julkistamistilaisuus järjestetään alkuvuonna 2019.

Metasivistys-tutkimushankkeen pohjalta suunnitellaan jatkettavan yhteisjulkaisuiden tekemistä. Hankkeen eri teemoista kirjoitetaan artikkeleja kansainvälisiin aikuiskasvatustutkimuksen joulalehtiin.

Opinnäyteyhteistyö on SVV-ohjelman tutkimustoiminnan ydin. Yhteistyöyliopistoilla on meneillään useita tutkimushankkeita ja valmisteilla useita vapaaseen sivistystyöhön liittyviä väitöstutkimuksia ja pro gradu - tutkielmia (ks. liite 1). Opinnäyteyhteistyössä pyritään hyödyntämään entistä enemmän ja systemaattisemmin keskusjärjestöjen, viranomaisten ja oppilaitosten keräämää tietoa. Myös muissa kuin kasvatustieteissä tehtävää vapaan sivistystyön tutkimusta haetaan mukaan SVV-ohjelmatoimintaan.

Opinnäytetori on osa tutkimuksen ja käytännön kentän vuorovaikutuksen tueksi perustettua SVV-verkkosivustoa. Opinnäytetyötorilla kerätään vapaan sivistystyön oppilaitosten, järjestöjen tai hallinnon ehdotuksia opinnäytetöiden (kandi-, gradu- tai väitöstutkimukset) aiheiksi. Aiheista kiinnostuneet opinnäytetöiden tekijät voivat olla yhteydessä SVV-ohjelman vastuuprofessoreihin.

Jatkamme myös vuonna 2018 alkanutta työtä SVV-ohjelman aikana syntyneen opinnäytetutkimuksen kokoamiseksi ja siitä viestimiseksi vapaan sivistystyön toimijoille ja politiikantekijöille. Tutkimuksista kirjoitetaan yleistajuistettuja tekstejä ja julkaistaan SVV-sivustolla. Myös vanhemman vapaan sivistystyön tutkimuksen yhteen kokoamista jatketaan SVV-sivustolla.

Hanketoiminta. Itä-Suomen yliopiston kasvatustieteiden ja aikuiskasvatustieteen oppiaine on mukana OKM:n valtakunnallisessa Toinen reitti yliopistoon (TRY) -hankkeessa (työpaketti 3: elinikäisen oppimisen reitti), jossa kehitetään työelämässä oleville aikuisille opintopolkuja tutkinto-opintoihin ja samalla tarkistetaan ns. avoimen väylän valintaperusteita. SVV-ohjelma pyrkii osana TRY-hanketta kehittämään eri avointen yliopistojen kanssa yhteistyössä vapaan sivistystyön alueella työskenteleville aikuisille opintopolku, joka mahdollistaa tutkinto-opiskelijaksi hakeutumisen osana avoimen kiintiötä. Käytännössä kehitetään avoimeen yliopistoon 25 op:n vapaan sivistystyön osaamiskokonaisuus, eli eri yliopistojen vapaan sivistystyön tematiikkaa sivuavista perus-, aine- ja syventävistä opintojaksoista kootaan tarjotin, jossa olevia opintojaksoja voi suorittaa joustavasti työn ohessa. Kun vaadittava opintopistemäärä on koossa (25 op), voi hakea yliopistoon kasvatustieteiden ja aikuiskasvatustieteen tutkinto-opiskelijaksi avoimen yliopiston kiintiössä. Tällainen elinikäisen oppimisen reitti yliopistoon tukisi vapaan sivistystyön toimijoiden ammatillista kehittymistä ja alan tutkimusta.

3.2 Tutkijatapaamiset, koulutukset ja tilaisuudet

Keskeinen tutkimuksesta kiinnostuneet tahot yhteen kokoava foorumi on kaksi kertaa vuodessa järjestettävät valtakunnalliset tutkijatapaamiset. VST on vastannut tutkijatapaamisten järjestelyistä yhteistyössä ohjelman vastuuyliopistojen kanssa. Lisäksi SVV-yliopistot järjestävät alueellisia tutkijatapaamisia ja -seminaareja. Tutkijatapaamiset ovat avoimia tilaisuuksia, ja kaikki vapaan sivistystyön tutkimuksesta kiinnostuneet voivat osallistua niihin. Tapaamisissa eri vaiheissa olevat tutkijat (ml. pro gradujen tekijät) esittelevät tutkimuksiaan ja toimivat muiden tutkimusten kommentaattoreina. Valtakunnalliset tapaamiset on pyritty järjestämään alan valtakunnallisten tapahtumien (esimerkiksi Vapaan sivistystyön päivät) yhteydessä, jotta kaikkien alan tutkimuksesta kiinnostuneiden toimijoiden on vaivatonta osallistua tapahtumaan.

Tutkijatapaamiset vuonna 2019

- Laajempi SVV-tutkimusseminaari vapaan sivistystyön tutkijoille, väitöskirjatutkijoille ja graduntekijöille. Kaksipäiväinen seminaari, joka edistää vapaan sivistystyön tutkimuksen tekijöiden

verkostoitumista ja jossa tutkimuksen tekijät saavat tutkimuksilleen ohjausta ja vertaistukea. Paikka ja aika sovitaan myöhemmin.

- Tutkijatapaaminen Väinö Voionmaa -seminaarin yhteydessä Tampereella 12.2.2019.
- Tutkijatapaaminen Vapaan sivistystyön päivien yhteydessä Tampereella syksyllä 2019. Kaikille avoin tutkimustyöpaja, jossa esitellään meneillään olevaa tai juuri valmistunutta vapaan sivistystyön tutkimusta.
- Suunnitellaan yhteispohjoismaista tutkijatapaamista yhdessä Linköpingin yliopiston ja MIMER-verkoston (ruotsalainen vapaan sivistystyön tutkimuksen verkosto) kanssa.

Tieteen yleistajuistamisen työpaja suunnitellaan järjestettäväksi vuonna 2019 joko Helsingissä tai Joensuussa. SVV-ohjelman toimintaan vakiintuneessa tieteen yleistajuistamisen työpajassa vapaan sivistystyön tutkijat oppivat tutkimuksesta tiedottamista ja yleistajuisten tekstien laadintaa tutkimuksesta.

Muita tilaisuuksia, joissa SVV-ohjelma on järjestäjänä tai osallistujana

- Kasvatustieteen päiville Joensuussa syksyllä 2019 ehdotetaan vapaan sivistystyön tutkimuksen teemaryhmää.
- Väinö Voionmaan -seminaari 12.2.2019 Tampereella. Tampereen SVV-aktiivit mukana järjestelyissä.

3.3 Viestintä

Tutkimustiedon levittäminen tutkijoiden, päättäjien, käytännön toimijoiden ja myös aikuisopiskelijoiden keskuuteen on keskeinen osa SVV-ohjelmaa. Toimintakaudella kehitetään tutkimustiedon kokoamiskäytäntöjä ja koosteraporttien tuottamista edunvalvontajärjestöjen, päätöksentekijöiden ja virkamiesten käyttöön. Lisäksi SVV-toimijat osallistuvat esitelmöijinä, alustajina ja keskustelijoina vapaan sivistystyön ja aikuiskoulutuksen tilaisuuksiin ja ottavat osaa keskustelijoina sosiaalisessa mediassa ja muussa yhteiskunnallisessa keskustelussa (lehtien yleisönosastot, haastattelut, proaktiivinen yhteistyö median toimijoiden kanssa). Viestintä ja aktiviteetit kytketään keskusjärjestöjen keskeisiin tapahtumiin ja foorumeihin sekä esimerkiksi Suomen puheenjohtajakauteen Pohjoismaiden neuvostossa.

SVV-ohjelman viestintäkanavia ovat sen nettisivut, sähköpostilista ja Twitter-tili. Nettisivuilla www.vapausjavastuu.fi tiedotetaan ohjelman kansallisesta ja alueellisesta toiminnasta, ylläpidetään Opinnäytetyötoria ja kerätään tietoa vapaan sivistystyön tutkimusjulkaisuista. Nettisivuilla julkaistaan kerran kuukaudessa uutiskirje, joka lähetetään myös SVV-ohjelman sähköpostilistan kautta. Sähköpostilistalla tiedotetaan lisäksi muun muassa ajankohtaisista vapaaseen sivistystyöhön ja sen tutkimukseen liittyvistä tapahtumista. Avoimelle sähköpostilistalle voi liittyä kuka tahansa asiasta kiinnostunut. SVV-ohjelman Twitter-tilillä tiedotetaan ajantasaisesti ohjelman asioista ja vapaaseen sivistystyöhön liittyvästä tutkimus- ja hanketoiminnasta. SVV-ohjelman viestinnässä hyödynnetään myös VST ry:n nettisivuja ja Facebook-ryhmää, sekä yhteistyökumppaneiden kuten Kansanvalistusseuran, Aikuiskasvatuksen Tutkimusseuran ja vapaan sivistystyön ja aikuiskasvatuksen kansainvälisten järjestöjen (NVL, EAEA, ESREA) tiedostusta.

3.4 Vastuutahot ja ohjelman koordinointi

Toiminnan vastuutahot ovat Itä-Suomen ja Tampereen yliopistot, Åbo Akademi sekä Vapaa Sivistystyö ry (VST) jäsenjärjestöineen, mutta siihen voivat liittyä vapaasti kaikki kiinnostuneet. Yliopistoissa keskeisiä toimijoita ovat vapaan sivistystyön tutkimukseen suuntautuneet professorit, tutkijat ja aiheeseen liittyviä opinnäytetöitä tekevät perustutkinto- ja jatko-opiskelijat, vapaan sivistystyön oppilaitoksissa ja järjestöissä niiden henkilöstö ja opiskelijat sekä alan päätöksentekijät. Muita yhteistyön osapuolia ovat tutkimusseurat, Kansanvalistusseura KVS ja median edustajat. Yliopistot vastaavat tutkimuksen organisoinnista.

VST koordinoi ohjelmaa valtakunnallisesti, toimii yhdysiteenä keskusjärjestöihin sekä aktivoi ja tiedottaa vapaan sivistystyön kenttää. Kunkin osapuolen toiminta perustuu omaan rahoitukseen, mutta yhteistoimintaan ja koordinointiin haetaan avustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä ja säätiöiltä. Verkostoon kuuluvat toimijat voivat käyttää SVV-ohjelmaa viitekehyksenään rahoitusten haussa.

VST ry:ssä SVV-ohjelman vastuutahona on puheenjohtaja. SVV-toimintaa koordinoi VST:ssä osa-aikainen koordinaattori.

Vuonna 2019 SVV-ohjelman toimintaa ohjaa, suunnittelee ja toteuttaa työryhmä, jonka jäseniä ovat

- puheenjohtaja Björn Wallen, VST ry
- professori Anja Heikkinen, väitöskirjatutkijat Jenni Pätäri ja Sini Teräsahde, Tampereen yliopisto
- professori Jyri Manninen, Itä-Suomen yliopisto
- professori Petri Salo, Åbo Akademi

Työryhmä toimii yhteistyössä vapaan sivistystyön keskusjärjestöjen kanssa (SKY, KoL, Opintokeskukset, Bildningsalliansen ym.)

3.5 SVV-ohjelman talous

SVV-ohjelmatoiminnan rahoituksessa keskeinen on Opetus- ja kulttuuriministeriön sille vuosittain myöntämä erityisavustus. VST ry on vastannut erityisavustuksen omarahoitusosuudesta. Vuodelle 2019 OKM:ltä haetaan erityisavusta 30 000 euroa. Ohjelmასopimuksen tehneet yliopistot tekevät ohjelmaan lukeutuvaa tutkimus- ja opinnäyteyhteistyötä oman rahoituksen varassa.

SVV-ohjelman taloushallinto hoidetaan VST ry:ssä ja siitä vastaa VST ry:n puheenjohtaja. Taloushallintoa hoitavat VST ry:n sihteeri ja SVV-ohjelman koordinaattori yhdessä puheenjohtajan kanssa.

Liite. Tutkimustoiminta kaudella 2017–2019

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO

Manninen Jyri. Vapaa sivistystyö ja aikuisten elämäntietä -tutkimushanke

Omaehtoisen, ei-ammattillisen aikuisopiskelun yhteiskunnallinen ja yksilötason merkitys eri näkökulmista

- osa UEF:in Learning in Interactive Environments -tutkimusalueen toimintaa (LINE, <https://www.uef.fi/en/web/line/line>)
- Pääaineistot BeLL-tutkimuksesta (Benefits of Lifelong Learning, <http://www.bell-project.eu>) ja vuoden 2018 kansalaisopistotutkimuksista (Manninen 2018 ja Manninen ym. 2019)

Tutkimusteemat 2016–2019

1. Omaehtoisen aikuisopiskelun tuottamat laajemmat hyödyt (wider benefits) yksilö- ja yhteisötasolla (esim. Manninen & Meriläinen 2015; Manninen 2018; Manninen ym. 2019)
2. Opiskelutilanteissa hyötyjä tuottavien ja oppimista tukevien tekijöiden analyysi; erityisesti omaehtoisuuden, kouluttajan, ryhmän ja vuorovaikutuksen merkitys
3. Aikuisopiskelun tuottamat terveyshyödyt ja niiden syntymekanismit
4. Aikuisopiskelun tuottamien hyötyjen taloudellisten vaikutusten arviointi (Kansalaisopisto-opiskelun taloudelliset hyödyt, yhteistyössä Kansalaisopistojen liiton kanssa; Manninen 2016 ja 2018; Manninen ym. 2019)
5. Ei-ammattillisen aikuiskoulutuksen koulutuspoliittinen analyysi: määritelmät, tavoitteet, koulutustarjonta, sisällöt, osallistuminen ja yhteiskunnallinen merkitys (Manninen 2017)

Tutkimusyhteistyöhön pohjautuvat osatutkimukset tuottavat näkökulmia kansalaisuudesta ja sen tutkimisen ehdoista. Tavoitteena on rakentaa syvempää ymmärrystä kansalaisuudesta ilmiönä ja sen tutkimisen mahdollisuuksista. Hankkeesta valmistuu tieteellisiä esitelmiä ja artikkeleita.

Väitöstutkimukset

1. Jäppinen Meri (työn alla). Aikuisopiskelijoiden käsitykset kansalaisopiston kielenopettajan hyvistä ominaisuuksista
2. Majoinen Päivi (työn alla). Osaava kansalaisopiston tuntiopettaja oppimisympäristön rakentajana
3. Luukkainen Heidi (työn alla). Tieto- ja viestintäteknologia kansalaisopistojen opetuksen kehittämisessä

Pro gradu -tutkielmat

Valmistuneet:

1. Kuitunen Tuija. Motivaation kehittyminen vapaan sivistystyön kieliopinnoissa (BeLL-aineisto)
2. Lehtonen Sonja. Kirkkonummen kansalaisopiston laadun kehittäminen

Työn alla:

3. Outi Parviainen. Kansalaisopiston merkitys ikääntyneille (tulossa)

TAMPEREEN YLIOPISTO

Heikkinen Anja. Kasvatustieteiden tiedekunta: Tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus aikuis-, ammatti- ja akateemisessa kasvatuksessa -tutkimusryhmä (EquJust)

TaY:ssa SVV-toiminta keskittyy Equality and Planetary Justice in Adult, Vocational and Higher Education-tutkimusryhmän toimintaan (<https://equjust.wordpress.com>), maisteriopintojen Aikuis- ja ammattikasvatuksen opintosuunnan opintoihin sekä Heikkisen ohjauksessa oleviin gradu- ja väitöstutkijoihin.

SVV-Pirkanmaa-toiminnassa ovat TaY:n koordinoimana aktiivisimpia Tampereen Seudun Työväenopisto, Ahjolan kansalaisopisto, Opintokeskus Sivis ja Murikka-opisto, satunnaisemmin Tampereen kesäyliopisto, Varalan Urheilupuisto ja Oriveden Opisto (yhteistyötä käynnistetty TaY:n kampukselle muuttaneen Voionmaan Opiston kanssa), sekä Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan liiton kulttuuritoimen edustajat.

Tutkimusteemat

- Kasvatuksen määritelmät, teoriat ja tavoitteet tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden näkökulmasta.
 - YK:n kestävän kehityksen tavoitteet (Agenda 2030), esimerkiksi hyvinvointi, laadukas koulutus, sukupuolten tasa-arvo, kunnollinen työ, vastuullinen tuotanto ja kulutus, ilmastonmuutoksen torjuminen, rauha ja oikeudenmukaisuus.
1. Kasvatuksen tutkimuksen, käytännön ja politiikkojen muuttuvat suhteet
 2. Ylikansalliset koulutuspolitiikat ja -käytännöt
 3. Tasa-arvopolitiikan muutokset kasvatukseen ja työelämän kentillä
 4. Ihmisellisen ja ei-ihmisellisen suhteen muuttuvat tulkinnat kasvatuksessa
 5. Sivistystyön vapaus ja vastuu

Kansallista ja kansainvälistä verkostoyhteistyötä

- Let's Work Together -toimintaryhmä, <https://letsworktogetheredu.wordpress.com>
- ESREA Policy analysis -network, Active and democratic citizenship -network, Professionalization of adult educators -network, EERA Politics of education -network
- SuDe-research network (UTA, TUT, TAMK), SIRENE research network, PYY-verkosto
- Vocational Education and Culture research network, <http://peda.net/veraja/uta/vetculture>
- Kasvatuksen historian ja filosofian tutkimusverkosto, <http://www.kasvatus.net/sig-ryhmat/kasvatuksen-historian-ja-filosofian-verkosto>
- Kansainvälisiä yhteistyökumppaneita mm. Universität Zurich, Aristoteles University, Universität Wuppertal, Universität Duisburg-Essen, University of Aalborg, University of Linköping, University of Tallinn, Mzumbe University, University of Duhok, Seoul National University.

Väitöstutkimukset (näiden ohella tematiikalle relevantteja tutkimuksia korkeakoulutuksesta)

Valmistuneet: Xing, Xin. Perceived programme characteristics and impact: Case studies of Sino-Finnish trinationaI educational leadership training programmes.

1. Ojakangas Aki. Kansanopistotoiminnan muutos Bourdieun kenttäteorian valossa.
2. Pehkonen Marja Anitta. Järjestölliseen opintotoimintaan osallistumisen kannusteet.
3. Pätäri Jenni. Kansa, sivistys ja kansansivistysopin tiedontahto.
4. Sipilä Outi. Vapaaehtoistoiminnan piilo-opetussuunnitelma.
5. Teräsahde Sini. Tutkimus-käytäntö-politiikkayhteydet aikuiskasvatuksen tutkimuksessa.

Pro gradu -tutkielmat

Valmistuneet:

1. Koivunen, Hanna. Opinnollinen kuntoutus kansanopistojen kehittäjänä.
2. Ulla Ruusukallio. Kasvattajat takakaarteessa. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon yli 50-vuotiaiden nuorisotyönohjaajien käsitykset omasta ammatillisesta osaamisesta ja kollektiivisesta asiantuntijuudesta työelämässä
3. Yli-Arvela Riikka. From global rhetoric to local realities. Local possibilities and interests to implement global policies of sustainable development in vocational education of Finland and China.
4. Oikari Janna. Pakolaisten opiskelumahdollisuuksia tukevat ohjaus- ja neuvontakäytänteet. Korkka Mika. Ammattikasvattajien käsityksiä kestäväen kehityksen opettamisesta ja oppimisesta keskellä yhteiskunnallisia muutoksia.
5. Korhonen Silja. Mitä vapaa sivistystyö voi tarjota perusopetukseen? Toimintatutkimus Tampereen aikuislukion maahanmuuttajien perusopetuksesta.
6. Mäkelä Jari. Vapaa vai kahlehdittu kansalaisopiston kurssitarjonta – Kaiken takana kurssisuunnittelijat?

Työn alla:

7. Kinnari Jaana & Cervantes Claudia. Lukutaidottomien maahanmuuttajanaisten kielten opetus.
8. Ekholm Mirjami. Opettajien kokemuksia Oriveden opiston kohtaloista.
9. Suvi Saviniemi. Kesäyliopiston historiaa.
10. Pirita Hakoniemi. KANSALAI SOPISTOT MUUTOKSEN PYÖRTEISSÄ. Työkonferenssimenetelmä kehittämistyön välineenä
11. Satu Kinnunen. Vertaisohjaajien koulutus TSL:n koordinoimassa Ote Työhön-hankeessa.
12. Johanna Hietämäki. Erityistä tukea tarvitsevien aikuisten maahanmuuttajien kokemus omasta osallisuudesta ja koulutuksen yhdenvertaisuudesta
13. Antti Karhulahti. Vapaan sivistystyön opettajien vertaismentorointikoulutuksen arviointi.
14. Nina Magnusson. Varsinais-Suomen Mannerheimin lastensuojeluliitto ry:n vapaaehtoinen tukihenkilö kasvattajan roolissa
15. Anna Holopainen. Koulutuksen vaikutus maahanmuuttajien minäkäsityksen muotoumiseen.
16. Mari Perko. Lapsenlapsettomuuden merkitys ikäihmisten elämässä.
17. Ville Jokela. Toivon merkitys syrjäytymisvaarassa olevien nuorten ohjaustyössä.

Väitöstutkimukset

Pastuhov Annika 2018. Att vara och agera medborgare. En etnografisk studie i folkbildande praktiker. Vuxenpedagogik. Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier.

YHTEISJULKAISUT

Heikkinen, A., Pätäri, J. & Teräsahde, S. (tulossa). Disciplinary struggles in and between adult, vocational and general education in the Academy. In A. Heikkinen, G. Molzberger & J. Pätäri (eds.) Disciplinary struggles in the history of education. Peer-reviewed conference publication. Tampere: TUP.

Pastuhov, A. & Pätäri, J. (tulossa). Forskning om folkbildning i Finland – historisk framväxt och nutida tendenser. Årsbok om folkbildningsforskning. Stockholm: Föreningen för folkbildningsforskning.

Pastuhov, A. & Sivenius, A. (accepted, forthcoming). Doing Ethnographic Research in Adult Education. Reflections on Studying Citizenship in a Study Circle. In B. Grummell & F. Finngan (Eds.), Doing Creative and Critical Research in Adult Education. Rotterdam: Sense.

Teräsahde, S., Pätäri, J., Harju, A., Manninen, J. & Heikkinen, A. (toim.) (tulossa). Vapaan sivistystyön rooli, asema ja merkitys suomalaisessa koulutusjärjestelmässä ja yhteiskunnassa. Metasivistys-hanke. Helsinki: VST.